

ರಂತ್ರೇಕರಣದ ದಾರ್ಶನಿಕಾಜ್ಞಾಪನೆ

ಪ್ರಕಾಶನಾಳ:

ಶ್ರೀ ದಿಗ್ಂಬರ ಜ್ಯೇಂಧ್ರಸ್ವ - ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆ
ಮೊಹಳ್ಳೆ

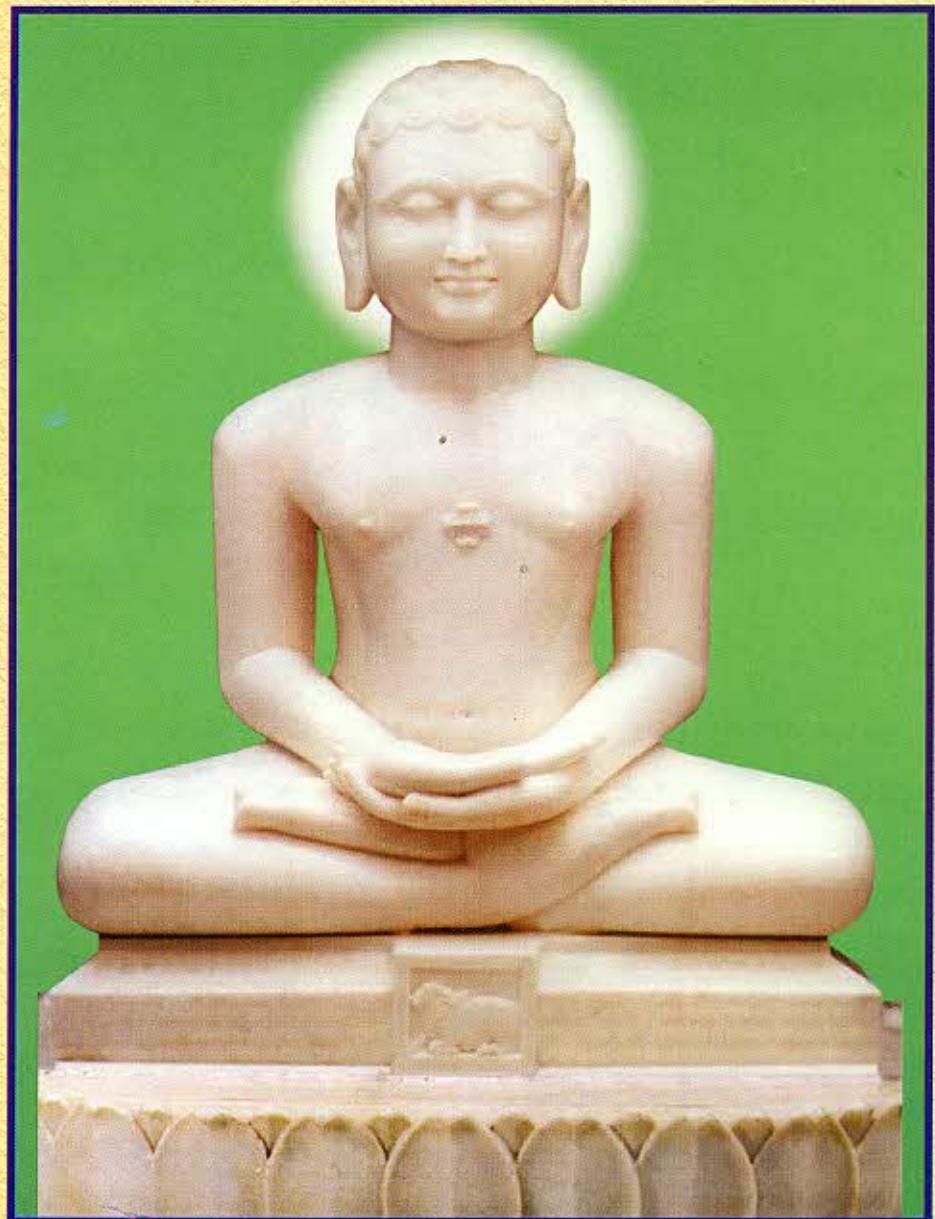
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಮಂತಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರ್ವದೇವ
ವಿರಚಿತ.

ರತ್ನಕರಂಡ ಶ್ರವಕಾಚಾರ

ಪಚನಿಕಾಕಾರರು:
ಪಂಡಿತ ಸದಾಸುಖಿದಾಸಜೀ ಕಾಸಲೀವಾಲ
ಚಯಪ್ರರ್ಥ.

ಅನುವಾದಕರು:
ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ, ಸೇಡಬಾಳ
‘ಮಧ್ಯಾತ್ಮಸದನ’, ತಹಾಪುರ - ಬೆಳಗಾವಿ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು:
ಶ್ರೀ ದಿಗಂಬರ ಜ್ಯೇನ ಟ್ರಸ್ಟ್ - ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆ
ಬೆಂಗಳೂರು.

ದೇವಾಧಿದೇವ ಶ್ರೀ ಮಹಾತ್ಮದೇವ ಜನಬಿಂಬ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಸೋಡುವುದು, ತ್ರಪಣ ಮಾಡುವುದು, ಸ್ಥರ್ ಮಾಡುವುದು, ಚಿಂತನ ಮಾಡುವುದು, ಸ್ಥಾದ್ ಪಡೆಯುವುದೆಲ್ಲವೂ ಮತ್ತಿಜ್ಞಾನದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸರ್ವಜ್ಞತನದ ಮತ್ತು ಕವಲಾಹಾರದ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸು ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದ ಒಳನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಕೇವಲಜ್ಞಾನದ ಹೀಗೆ ನೆಯು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ :- ಅದರಂತೆ ದೃಷ್ಟಿ, ಅಭರಣ, ವಸ್ತ್ರ ವಾಹನ, ಕಾಮ, ವಿಷಯ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಭೋಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರ್ವಜ್ಞತನದ ವಿರೋಧವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ?

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸರ್ವಜ್ಞರಿಗೆ ಮೋಹದ ಉದಯದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ದೃಷ್ಟಿ, ಅಭರಣ, ಕಾಮ, ವಿಷಯ, ಭೋಗಾದಿಗಳನ್ನು ಗೃಹಣ ಬಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲವಾದುದಿಲ್ಲ. ಅಸಾತಾವೇದನೀಯದ ಉದಯವು ವಿದ್ಯಾಪೂನವಿರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಗೃಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏಕಂದರೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಕರ್ಮಗಳ ರಕ್ತಿಯು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮಗಳ ರಕ್ತಿಯು ಸಮಾನವಿದ್ದರೆ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಿರುವ ಭೇದವು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲಿಗೆ ಮೋಹದ ಉದಯದ ಅಭಾವವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ದೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಗೃಹಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ :- ಮೋಹದ ಅಭಾವವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಆಹಾರದ ಮತ್ತು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು, ಮೆಲ್ಲಿವುದು, ನುಂಗನುವುದು, ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಇಚ್ಛೆಯು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಯಿತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಂತರಾಯ ಕರ್ಮದ ಅಭಾವವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಬಾಯಲ್ಲಿ ತುತ್ತನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ತರ :- ಅಂತರಾಯ ಕರ್ಮದ ಅಭಾವವು ಭೋಗೋಪಭೋಗ, ಕಾಪುಸೇವನೆ, ವಿಷಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಗೃಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಆದೇಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದೃಷ್ಟಿ, ಅಭರಣ, ಕಾಮ, ವಿಷಯಾದಿಗಳ ಗೃಹಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವ್ಯತಭಂಗವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ವಿಂಕ್ಸೆಯ ಭಂಗವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಸಾಧುತ್ವದ ನಷ್ಟಫಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಹಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವ್ಯತಹಾಗಾ ವಿಂಕ್ಸೆಯ ಭಂಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕವಲಾಹಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದಂತೂ ಸಾಧು ಧರ್ಮದ ಕಾರಣವಾದ ದೇಹದ ಶ್ವಿ ಇದ್ದು ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ :- ನಿಮ್ಮ ಶೈತಾಂಬರ ಮತ್ತದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ ಥಾರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕೆ ಗೃಹಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವು ಉತ್ಸ್ವದ್ವಾಗಿತ್ತದೆಯಿಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮಲ್ಲಿಕುಮಾರಿಗೆ ಗೃಹಸ್ಥಾಪಸ್ಯಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೇವಲಜ್ಞಾನದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ, ಸಮಸ್ತ ವಟ್ಟಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಭೋಗಿಸುವಂಥ ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಗಾಜನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನದ ಉದಯ ಹೇಳುತ್ತಿರಿ, ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಲತ್ವಕೊಂಡು ಮನಗನ ಸಲುವಾಗಿ ರೋದಿಸುತ್ತಿರುವ ಮರುದೇವಿಗೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವಾದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ. ಬಿದಿರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದ ನಟನಿಗೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ. ಸಾಧು ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಕಂಗನಿಸಿದ ಸೇವಕಿಗೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ.

ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ, ಶ್ರೀಯರಿಗೆ, ಅನ್ನಧರ್ಮಯರಿಗೆ, ಯಾವುದೇ ವೇಷಧಾರಿಗೆ, ದಂಡಿ, ತ್ರಿದಂಡಿ, ಸನ್ನಾಸಿ, ಕಾಪಾಲಿ, ಘಟೀರ, ಜಟಾಧಾರಿ, ಮುಂಡನ ಮಾಡುವಂಥ, ಮೃಗಚರ್ಮ, ಹುಲ್ಲೊಗಲು ತೊಡುವಂಥ ಸಮಸ್ತ ಕುಲಂಗಧಾರಿಗಳಿಗೆ

ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಸಮಸ್ಯೆ ನಾವಲಿಗ, ಮುಡಿಬಾಳ, ಕಟುಕ, ಚಂಡಾಲ ಪೊದಲಾದವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಘೃಷಿಕೇಶ ಬಾಂಡಾಲನಿಗೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ನಿಮ್ಮ ಮತದಲ್ಲಿಂತೂ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ, ದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಶೂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯಂತೂ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವು ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಪೊದಲೇ ಉತ್ಸನ್ಮಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ದೀಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ನಂತರ ಯಿತರನವು ಅಗ್ನತ್ವದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಪೊದಲು ಸರ್ವಾಧಿತಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ನಂತರ ದೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅಗ ದೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮದು ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು? ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವಾದರೆ, ಅನ್ನ ಕುಲಿಂಗಧಾರಿಗಳಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವಾಗಿ ಹೋದರೆ ದೀಕ್ಷೆಯ ಗೃಹಗಳ, ವುಖಿಪಟ್ಟಿ ಕಟುಪ್ರದು, ದಂಡಗೃಹಗಳ, ಚೋಧಾವಾತ್ಗಳ ಗೃಹಣವೆಲ್ಲವು ನಿರಭರಕವಾಗುವವು. ನಿಮ್ಮ ಮತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಾಂಪರ್ಯ ಮೋಷಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಂತಾ ದೇವನೀಯಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಕೇವಲಿಗೆ ಕ್ಷಿಫೆ, ತ್ವಜ್, ರೋಗ, ಮಲ ಮೂತ್ರಾದಿಗಳು ಅಗ್ನತ್ವವೇ.

ಉತ್ತರ :- ಅದು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಷಿಫೆಯಿಂತೂ ಅಂತಾದೇವನೀಯ ಕರ್ಮದ ಉದೀರಣಾದಿಂದ ಅಗ್ನತ್ವದೆ. ಅರನೇ ಗುಣಸಾನ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂತಾದ ಉದೀರಣಾದ ವ್ಯಾಚ್ಯಾಪ್ಯಾಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಏಳನೆಯ ಪೊದಲಾದ ಗುಣಸಾನ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಫೆಯಾಗಳ ವೇದನೆಯ ಅಭಾವವಿದೆ.

ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನಿಗಳು ತೇಣ ಹತ್ತುತ್ತಾರೆ ಅಗ ಸಾತಿಯ ಅಷ್ಟಮತ್ತೆ ಗುಣಸಾನ್ವದಲ್ಲಿ ಅಥಃಕರಣದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅವಕ್ಷಿಪ್ತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ೧) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಯ ಅನಂತಗುಣತ್ವ ವಿಶುದ್ಧಿ ೨) ಸ್ವಿತಿ ಬಂಧ್ಯದ ಅಪಸರಣ ಎಂದರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು, ೩) ಸಾತಾದೇವನೀಯ ಪೊದಲಾದ ಪ್ರೇರ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಗುಣತ್ವ ರಸದ ವ್ಯಾದಿಯಾಗುವುದು, ೪) ಅಂತಾದೇವನೀಯ ಪೊದಲಾದ ಅಕುಭು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ರಸವು ಅನಂತದ ಭಾಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನಿಂಬ, ಕಾಂಚೀರರೂಪವಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರ ಉಳಿಯುವುದು, ಏಷ, ಹಾಲಾಹಲರೂಪ ಶಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ನಂತರ ಅಪ್ರಾವರ್ಹಕರಣ ಗುಣಸಾನ್ವದಲ್ಲಿ ೧) ಗುಣಶೈಕ್ಷಣೀ ನಿರ್ಜರೆ, ೨) ಗುಣಸಂಕ್ರಮಣ, ೩) ಸ್ವಿತಿ ವಿಂದನ, ೪) ಅನುಭಾಗ ವಿಂದನವೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಅವಕ್ಷಿಪ್ತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಕರಣ ಪರಿಕಾಮಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅಂತಾದೇವನೀಯ ಪೊದಲಾದ ಅಷ್ಟರಸ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ರಸವನ್ನು ಅವಂಖ್ಯಾತಬಾರಿ ಅನಂತದ ಭಾಗ ಹೊಡುವುದರ ಸಮಾನತೆಯವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಮಂದತ್ಕೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯಿಂದರೆ ಆ ಅಂತಾದೇವನೀಯವು ಭಂಗವರೆಗೆ ಪರೀಷಜವನ್ನುಂಟಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಥಾತಿಕರ್ಮಗಳ ಸಹಾಯತೆಯು ಶೂದ ಉಳಿಯಿದರುವುದರಿಂದ ಪರೀಷಜ ಶೂದುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಗೌಷುಪಿಸಾರದ ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಶೂದ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. -

ಣಬ್ಬಾಯ ರಾಯ ದೋಸ್ಯ ಇಂದಿಯಕಾಣಂ ಚ ಕೇವಲಮ್ಮಿಜದೋಃ ।

ತೇಣ ದು ಸಾದಾಸಾದಜ ಸುಹ ದುಕ್ಯಂ ಣಿತ್ಯಂಇಂದಿಯಂ ||೨೬೫||

ಸಮಯಾಪ್ಯಿದಿಗೋಃ ಬಂಧೋ ಸಾದಸ್ಯದ್ಯವ್ಯಾಪ್ಯೋಃ, ಜದೋ ತಸ್ಮಿ ।

ತೇಣಾ ಸಾದಸ್ಯದ್ವಂ ಸಾದಸ್ಯರೂಪೇಣ ಪರಿಣಾಮದಿ ||೨೬೬||

ವಿದೇಣಾ ಕಾರಣೇಣ ಹು ಸಾದಸ್ಯೇವ ದು ಣರಂತರೋ ಉದ್ಬಂ ।

ತೇಣಾ ಸಾದ ಸಮಿತ್ಯಾ ಪರೀಷಜಾ ಜಣವರೇ ಣಿತ್ಯಿ ||೨೬೭||

ಅರ್ಥ :- ಮೊದಲು ಯಾವ ಅಸಾತಾವೇದನೀಯ ಕಟ್ಟತ್ತು ಆದರ ಆಸಂಖ್ಯಾತ ಬಾರಿ ಅನಂತದ ಭಾಗ ಕೂಡುವುದರ ಬಾಬರಿವರಿಗೆ ರಸವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದ ಉಳಿದಿದೆ, ಮತ್ತು ನವೀನ ಅಸಾತಾದ ಬಂಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಏಳನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಿಂದ ಮುಂದ ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾತಾವೇದನೀಯದ್ದೇ ನವೀನ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಸಾತಾದ ಬಂಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲಿಗೆ ಸಾತಾಕರ್ಮ ಕಟ್ಟತ್ತದೆ, ಅದು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಮಯದ ಸ್ತಿರಾಪದೇ ಕಟ್ಟತ್ತದೆ. ಅದು ಉದಯವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಕಟ್ಟತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಸಾತಾದ ಉದಯವೂ ಸಾತಾರೂಪವಾಗಿಯೇ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಸರ್ವಜ್ಞರಿಗೆ ಸಾತಾದ ಉದಯವಂತೂ ನವೀನ ನಿರಂತರ ಅನಂತಗುಸ್ತಿತ ರಸರೂಪವಾಗಿ ಉದಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅಸಾತಾವೇದನೀಯದ ರಸವು ಅನಂತದ ಭಾಗ ಕುಂದುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅಮೃತದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಒಂದು ವಿಷದ ಕೂಪು ವಿಷರೂಪವಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಘವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಸ್ತಿರಾರಸರವರ್ಜ್ಞರ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಅನಂತಗುಸ್ತಿತ (ವೃದಿಸ್ತುತ್ತಿರುವ) ಸಾತಾಕರ್ಮದ ರಸದ ಉದಯದಲ್ಲಿ ಅನಂತದ ಭಾಗರೂಪ ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದ ಅಸಾತಾದ ಉದಯವು ಕ್ಷುಧೆಯ ವೇದನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬಲ್ಲದು? ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞ ಭಗವಂತರಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸಾತಾಕರ್ಮದ್ದೇ ಉದಯವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದಿಪ್ಪು ಅಸಾತಾದ ಉದಯವು ಸಾತಾರೂಪವಾಗಿಯೇ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಜನೋಂದ್ರರಿಗೆ ಅಸಾತಾದ ಉದಯಜನ್ಯ ಪರೀಷಣಹವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲೇ ಭಗವಂತರಿಗೆ ರಾಗ-ದ್ವೈಷಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ ಮತ್ತು ಇಂದಿಯಜನ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ಅಭಾವವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸಾತಾ-ಅಸಾತಾಗಳೇರಡರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಇಂದಿಯಜನ್ಯ ಸುಖ-ಮುಖಗಳು ಕೇವಲಿಗೆ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದ ಉದಯರೂಪದ ಅಸಾತಾವು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಘವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಮುಂದ ಉದಯರೂಪದ ಸಂಭಳನ ಕಷಾಯವು ಅಬ್ರಮತ್ತ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವನ್ನಿಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವೇದದ ಉದಯದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಮೃಥುನ ಸಂಜ್ಞೆಯು ಮಂದವೇದದ ಉದಯರೂಪವಾದ ಒಂಭತ್ತನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ನಿಧ್ರಾ-ಪ್ರಚಲಾದ ಉದಯವಂತೂ ಪಸ್ಸರೆದನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದ್ವಿಡರಮ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಅದರ ಉದಯದಿಂದ ಪಸ್ಸರೆದನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ; ಹೇಗೆ ಜಾಗೃತ ಅಸ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅತಿಮಾನಭರಣದ ಧ್ವನಿಸಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಸ್ತಿರಾರಸ ಅಸಾತಾದ ಉದ್ದೀರಕಾಯಿಲ್ಲದೆ ಅಸಾತಾಕರ್ಮವು ಕ್ಷುಧೆ, ತ್ಯಜೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ.

ಅಪ್ರಮತ್ತ ಸಾಧುವು ಕೂಡ ಕೇವಲ ಆಹಾರದ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಮತ್ತತೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಕೇವಲಿಯು ಪ್ರಮತ್ತನೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ಇದು ಮಹಾನ್ ಅಶ್ವಯುವಿದೆ. ಕೇವಲೇ ಭಗವಂತರು ಮೂರು ಲೋಕದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಣ, ಭೋಜನ, ಜ್ಞಾನ, ಮದ್ಯ, ಮಾಂಸ ಮೊದಲಾದ ಅಪವಿತ, ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸೋಂಡುತ್ತ ಹೇಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡುವರು? ಅಲ್ಲಿಕೆ ಧಾರಕನಾದ ಗೃಹಸ್ಥನು ಕೂಡ ಅಯೋಗ್ಯ ವಸ್ತು, ನಿಂದ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಂತರಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತು ಕೇವಲಿಯು ಅಂತರಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬ್ದದರೆ ಕೇವಲಿಗೆ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿಯಿಲ್ಲಿಯಿತು. ಮತ್ತು ಕತ್ಕಿಯ ಹೀನತೆಯೂ ಉಳಿಯತು. ಹಾಗಾದರೆ ಅವನ ಅನಂತ ಕತ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತು? ಮತ್ತು ಕ್ಷುಧೆಯ ವೇದನೆಯಿರುವವನಿಗೆ ಅನಂತ ಸುಖವಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತು?

ಕ್ಷುಧೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ವೇದನೆಯು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞರಿಗೆ ಕ್ಷುಧೆಯ ವೇದನೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅನಂತವೇಯ, ಅನಂತಸುಖಿಗಳುಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಾರದಂಥ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯವು ಮಿದ್ದಿಷನ್ಯ ಅತಿಶಯಪುಳ್ಳ ಮುನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆಯಿಂದರೆ ಅನಂತ

ವೀರು ದಾರಕರಾದ ಕೇವಲೀ ಭಗವಂತರ ದೇಹದ ಸ್ತುತಿಯು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲವೇನು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ವಜ್ಞರಿಗೆ ಕೂಡ ಉಳಿದ ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೆ ಆಹಾರ, ನೀಹಾರ, ನಿದ್ರೆ, ರೋಗ, ಮಲ, ಮೂತ್ರಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅಂತರವೇನುಳಿಯಿತು?

ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ

ಚೀವನವು ಕವಲಾಹಾರದಿಂದಲೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಯುಕ್ತು ದಿಂದಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ನೋಕ್ಕಮ್ಮೆ ಕಮ್ಮಹಾರೋ ಕವಲಾಹಾರೋ ಯ ಲೇಪಮೂಹಾರೋ ।

ಉಜ್ಜವಂಶೋವಿಯ ಕಮ್ಮಸೋ ಆಹಾರೋ ಭವಿತ್ವೋ ಭಜಣಿ ॥

ನೋ ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಯಂತಾಯಿರೇ ಕಮ್ಮಂ ಓರಯೀಯ ಮಾಣಸೋ ಅಮರೇ ।

ಕವಲಾಹಾರೋ ಓರಪಸು ಉಚ್ಚೋ ಪಕ್ಷೀ ಯ ಇಗಿ ಲೇಜ್ವೋ ॥

ಅಥ್ವ :- ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ೧) ಕರ್ಮ ಆಹಾರ, ೨) ನೋಕ್ಕಮ್ಮೆ ಆಹಾರ, ೩) ಕವಲ ಆಹಾರ, ೪) ಲೇಪ ಆಹಾರ, ೫) ಒಡ ಆಹಾರ, ೬) ಮಾನಸಿಕ ಆಹಾರವೆಂದು ಆರು ಭೇದಗಳಿವೆ.

ಅರಹಂತ ಭಗವಂತರಿಗಂತೂ ಅನ್ನ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅಸಂಭವವಾದಂಥ ಮಧ್ಯ ಸೂಕ್ತ ನೋಕ್ಕಮ್ಮೆ ವರ್ಗಾಣಾದ ಗ್ರಹಣವಾಗುವುದೇ ಆಹಾರವಿದೆ. ನಾರಿಕಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ಮದ ಭೋಗವೇ ಆಹಾರವಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ದೇಹಗಳಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಆಹಾರವಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕಂತದೊಳಗಿಂದ ಅವೃತವು ಸ್ವಾಿಸ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ತೈತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಹಾಗೂ ಪರುಗಳಿಗೆ ಕವಲಾಹಾರವಿದೆ. ಪ್ರಕ್ಷಿಣಿಗೆ ಮೊಟ್ಟೊಳ್ಳಿರುವಂಥ ಚೀವಗಳ ತಾಯಿಯ ಉದರದ ಉಣಾರೂಪದ ಒಜಾಹಾರವಿದೆ. ಮತ್ತು ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರತ್ಯ್ಯೇ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಗಳಿಗೆ ಲೇಪಾಹಾರವಿದೆ. ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯ್ಯೇ ಮೊದಲಾದಪ್ರಗಳ ಸ್ವರ್ಪವೇ ಆಹಾರವಿದೆ.

ಭೋಗ-ಭೂಮಿಯ ದೀದಾರಿಕ ದೇಹಧಾರಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯರ ಶರೀರವಂತೂ ಮೂರು ಹರದಾರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಭೋಗದ ನಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಪ್ರಮಾಣ, ಮೂರು ದಿವಸದ ಅಂತರದಿಂದ ಸ್ವಿಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕವಲಾಹಾರವು ದೇಹದ ಸ್ತುತಿಯ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಹಾರಕತನವಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಕೇವಲಿಗೆ ಕವಲಾಹಾರದ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಯೋಗೀತನ ಮನ್ಸಿಸುಧರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ, ಪ್ರಾಣ ಮನ್ಸಿಸುವುದರಿಂದ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮತ್ತು ಶುಕ್ಲಲೇಖೆ ಮನ್ಸಿಸುವುದರಿಂದ ಕಷಾಯದ ಪ್ರಸಂಗವು ಕೂಡ ಬಂದು ಬಿಡುವುದು.

ಜನೇಂದ್ರಿಗೆ ಹನ್ನೊಂದು ಪರಿಷತ್ಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಂತೂ ಕೇವಲ ಉಪಚಾರವಿದೆ; ಅದನ್ನು ವೇದನೀಯಕರ್ಮವು ವಿಧ್ಯಮಾನವಿರುವುದರಿಂದ ಹೇಳಿದೆ. ಹೇಗೆ ಮಂತ್ರ, ದೀಪಧಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ವಿಷ ಕ್ರೋಧಿಯು ನಷ್ಟಪಾಗಿ ಹೋಗಿರುವಂಥ ವಿಷವು ಪ್ರಾಣಹರಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ರೋಧಿಯಲ್ಲದ ಆಸಾತಾವೇದನೀಯ ಕರ್ಮವು ಕ್ಷುಧೆಯನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಮಣಿ, ಮಂತ್ರ, ದೀಪಧ, ವಿಧ್ಯಮಾನದಿಗಳ ಪ್ರಭಾವವು ಅಚಿಂತ್ಯವಿದೆ.

ಶ್ವೇತಾಂಬರರ ಸೂತ್ರ(ಶಾಸ್ತ್ರ)ಗಳು ಕಲ್ಪತವಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಲ್ಪತ ಅಸಂಭವ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ - ಓವರ್ ಗೋಪಾಲನಾಮದ ಕುರುಬನು ಮಹಾವೀರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಯಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಸ್ವಿಕರಿಸಿ, ವಿದ್ಯೇಯ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಮಹಾವೀರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಯೋಜನೆ ವಾದ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ಬಂದು, ವಾದ ಮಾಡಿ ಆದರಲ್ಲಿ

ಸೋತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಕ್ಷೋಧದಿಂದ ಭಗವಂತರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಖುದ್ದಿಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಮಯ ಪ್ರಜ್ಞಲಿತ ತೇಜೋಲೀಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಸಮವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುನಿಗಳು ಸಿಂಹಾಸನದ ಕಳಗೆ ಸುಟ್ಟು ಹೋದರು. ಮತ್ತು ಆ ತೈಜಸ ಖುದ್ದಿಯಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಅಗ್ನಿಮಯ ಜಾತಿಯ ಭಗವಂತರ ಮೇಲೂ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಭಗವಂತರಿಗೆ ಮಹಾ ಉಪಸರ್ಗವಾಯಿತು. ಆ ಅಗ್ನಿಯ ಉಷ್ಣದಿಂದ ಭಗವಂತರಿಗೆ ರತ್ನಭೇದಿ ಹೋಗುವಾಗಿ ಅದು ಅರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಉಳಿಯಿತು. ಅನಂತರ ಕೇವಲಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೋತ್ತೇಣಿಯ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ಷಯ ಬೇಯಿಸಿದ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬೇಡಿ ತಂದು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ರೋಗ ಹೋಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಇಂಥ ಕುಪಾತ್ನಿಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಯದೆ ದಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟೇನೆಂದರಂತೆ! ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವರೂವಾದಗಳು ಇವೆ.

ಮೂರು ಜ್ಞಾನಸಹಿತ ಉತ್ಪನ್ನರಾದ ಏರಜಿನೇಂದ್ರರು ಪಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒದಿದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತೀಫ್ರಂಕರು ಮೊದಲಂತೂ ನಗ್ನರಾಗಿ ದೀಕ್ಷತರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅನಂತರ ಇಂದ್ರನು ಸ್ವಂಧದ ಮೇಲೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನಿಡುತ್ತಾನೆ, ಆಗ ಅವರು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏರ ಜಿನೇಂದ್ರರ ವಾಸೆಯು ಗಣಧರರಿಲ್ಲದೆ ನಿಷ್ಪಲವಾಗಿ ಹೊರಟಿತು. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಮನಸೆಲ್ಲೂ

ಅದಿನಾಧರನ್ನು ಯುಗಲರಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವನೋ ಒವರ್ ಯುಗಲನು ಸತ್ಯಮೋಗಿ ಅವನ ಪತ್ತಿ ವಿಧವೆಯಾಗಲು ಆ ವಿಧವೆಯನ್ನು ಖಚಿತದೇವನು ಅಂಗಿಕಾರ ಮಾಡುವನು. ಎರಡನೇ ಸುನಂದೆ ನಾಮದ ರಾಣಿಯು ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧಿಕಳೇ ಇದ್ದಳು. ಧೂಂಡಿಯ ಮೊದಲಾದ ಶ್ವೇತಾಂಬರರಿಗೆ ಇಂಥ ಆನಧರದೂಜದ ಚರ್ಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಭಯದೇ ಇಲ್ಲ.

ಏರಜಿನರು ಮೊದಲು ದೇವನಂದೆ ನಾಮದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಳ ಗಭರದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದರು. ಉಂಟಿದರೆ ವರದಿನಿಂದ ಬಾಹಾರ ಮಾಡಿ ಹರಿಣಗವೇಷೀ ದೇವನಿಗೆ ಅಳ್ಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಆಗ ಆ ದೇವನು ಹೋಗಿ ದೇವನಂದೆಯೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಳ ಗಭರದೊಳಿಗಿಂದ ತೆಗೆದು, ಶಿದ್ಧಾರ್ಥ ದೊರೆಯ ರಾಣಿ ತ್ರಿಲೆಯ ಗಭರದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾನೆ ಜೀವರುಗಳು ತಮ್ಮಿಂದ ಕಟ್ಟಲಬ್ಬ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಕುಲಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ದೇವಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಾಫವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ ವಿಭಾರ ಮಾಡಿರಿ. ಆದರೆ ಏಫಾದ್ರಾಸದ ಬ್ರಾಹ್ಮಾವದಿಂದ ಇವರ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಥ್ಯವಿಲ್ಲ.

ತೀಫ್ರಂಕರ ಕೇವಲಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯಕೇವಲಿಗಳು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಾಹುಬಲಿ ಮುನಿಯು ಮುಖ್ಯಭೂದೇವ ತೀಫ್ರಂಕರ ಮುನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಳನೇ ಗುಣಾನ್ವದಿಂದಲೇ ವಂದ್ಯ-ವಂದಕ ಭಾವವು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮಸ್ವಾವದ ಅನುಭವವಿರುವಲ್ಲಿ ಬಿಭಾವ ಭಾವವು ಹೇಗೆ ಇರುವುದು? ಕೃತಕೃತ್ಯ ಭಗವಂತರಾದ ಸರ್ವಭೂದೇವರ ಮೂಲಕ ಅನ್ವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂಧದು ಏನಿದೆ? ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯ ಪರಮೇಶ್ವಿ ಮತ್ತು ನಾನು ವಂದನೆ ಮಾಡುವಂಧವನೆಂಬ ಭಾವವು ಪ್ರಮತ್ತ ನಾಮದ ಆರನೇ ಗುಣಾನ್ವದವರೆಗೇ ಇದೆ.

ಸ್ವಂಧ ನಾಮದ ಒವರ್ ತ್ರಿದಂಡಿ ಕುಲಿಂಗ ವೇಷಧಾರಿಯು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸೋಡಿ ಏರಜಿನರು ಗೌತಮ ಗಣಧರರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸ್ವಂಧಕ ಸನ್ಯಾಸಿಯು ನನಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಬಲವಂತನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮಿಶ್ರನಿರ್ವಹಿಸಿದಿಂದ ನೀವು ಎದುರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರೆನ್ನಲು ಗೌತಮ ಗಣಧರರು ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಎದುರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ತರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮಹಾನ್ ಅನಧರಿದೆ! ಅವುತ್ತಿ ಸಮುಗ್ನಪ್ರಯೋಗ ಕೂಡ ಕುಲಿಂಗಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಮಹಾವೃತಿಗಳಾದ ಗಣಧರರು ಹೇಗೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚಿಸಬೇಕು!

ಸ್ತ್ರೀಯಿಗೆ ಬದನೆಯ ಗುಣಾಭಾಷ್ಯಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣಾಭಾಷ್ಯವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ಸಂಪನ್ಮಾನಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನಿಂದು ಲೋಕದ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಏಳನೆಯ ನರಕದಲ್ಲಿ ಗಮನವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲವೇಂದ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮುಕ್ತ ಹೇಗಾಗುವುದು? ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಜನೇಂದ್ರರನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಬಿಂಬವನ್ನು ಪ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಾಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಹಾಆನಧರ ವಾದಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಹರಿಕೃತ್ಯೈದ ನಿವಾಸಿಯಾದ ಒಿವರ್ ಮನುಷ್ಯನು ಆವನ ಶರೀರವು ಎರಡು ಹರದಾರಿ ಎತ್ತರವಿಶ್ವ ಆವನನ್ನು ಪೂರ್ವದ ತತ್ವವಾದ ದೇವನು ಎತ್ತಿತಂದು, ಆವನ ಎರಡು ಹರದಾರಿ ಶರೀರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಭರತಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಧುರಾ ನಗರದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೊಟ್ಟು ಆವನಿಗೆ ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಸಿ ಪಾಪಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನರಕಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವನು. ಮತ್ತು ಆವನಿಂದ ಹರಿಂತದ ಉತ್ತರಿಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ್ರ ಮಿಥ್ರಾ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಮುತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಎರಡು ಹರದಾರಿಯ ಆವನ ಶರೀರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರು? ಮೇಲಿನ ಭಾಗ ಕತ್ತರಿಸಿದರೋ, ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗ ಕತ್ತರಿಸಿದರೋ ಅಥವಾ ಮಧುಭಾಗ ಕತ್ತರಿಸಿದರೋ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ; ಹರಿಕೃತ್ಯೈದಲ್ಲಂತೂ ಭೋಗಭೂಮಿಯಿದೆ. ಭೋಗಭೂಮಿಯ ಮನುಷ್ಯ-ತಿರ್ಯಂಬಕರೆಲ್ಲ ದೇವಗತಿಗಾಮಿಯಿದ್ದಾರೆ. ಭೋಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಪ್ರರೂಪರ ಸಂಖ್ಯೆ ನಿತ್ಯತ್ವವಿದೆ. ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಸಾಯುವ ಮೊದಲೇ ಅವರ ಸಾನ್ವದಲ್ಲಿ ಬರುವವರ ಜನ್ಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನಂತಕಾಲ ಕೆಳದ ಮೇಲೂ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗತೊಡಿದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭೋಗಭೂಮಿಯು ಬರಿದಾಗಿ ಮೋಗುವುದು.

ಆರುದ್ರವ್ಯಾಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಲದ್ರವ್ಯದ ಅಭಾವ ಮನ್ಯಮಾನವಾಗಿ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕಾಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವರ ಅಸತ್ಯ ಕಥನಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲ;

ಸಾಧುವಿನ ನಿಂದೆ ಮಾಡುವವನನ್ನು ಕೊಂಡು ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಪಾಪವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಕೂಡ ದೇವ, ಗುರು, ಧರ್ಮದ ಮೌರ್ಯಾಹಿಯಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಸೇನಸಂಹಿತೆ ವಿಧ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಂಥ ಸಾಧುವಿಗೆ ಪಾಪ ತಗಲುಪುದಿಲ್ಲ; ಆ ಸಾಧುವು ಮದ್ವಿಯಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೂ ನಿಂದಕನನ್ನು ವಧಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಸಾಧು ಅನಂತ ಸಂಸಾರಿಯಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ್ರ ಪಾಪಿ ಸಾಧುವಿಗೆ ಸಮತಾಭಾವವೆಲ್ಲ ಉಳಿಯಿತು, ಏತರಾಗತೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಿತು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಿ!

ಆ ಪಾಪಿಗಳು ಮಹಾನ್ ಶೀಲವಂತರಿಗೂ ದೋಷ ತಗರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ನಿದೋಷಿಯೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸೋದರಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಯೊಡನೆ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೈತ್ಯದಿಗೆ ಪಂಚಪತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದೇ ಪಂಚ ಭತಾರಿಯನ್ನು ಸತಿಯೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಸತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪಂಚಭತಾರಿಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಿರಿ ಮತ್ತು ಪಂಚ ಭತಾರಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸತಿಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಿರಿದ್ದು ಯಾರೋ ಕೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಹಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಒಿವರ್ ದೊರೆಯು ನೂರು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ನಿಯಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಶೀಲವಂತತನವೇ ಇದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ತ್ರೀಯು ಕೂಡ ಪ್ರರೂಪರನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿಯಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ನಿಯಮದಿಂದ ಅಧಿಕ ಪ್ರರೂಪರನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಶೀಲವಂತತನವೇ ಇರುವುದು.

ದೇವಗಳ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಮಭೋಗ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ದೇಹಧಾರಿಯ ಮತ್ತು ಸಪ್ತಧಾತುಮಯ ಮಲಿನ ದೇಹಧಾರಿಯ ಸಂಗಮವೆಂದೂ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲ.

ಒವರ್ ಸಾಧುವಿಗೆ ಉಪವಾಸ ವ್ಯತೆವಿರುವುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದ್ರೆ ಸಾಧುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಅಹಾರವು ಅಥಿಕ ವಿಕ್ರೆವಾಗಿದ್ದರೆ ಗುರುಗಳ ಅಜ್ಞೆಯಿಂದ ಆ ಉಪವಾಸದ ಸಾಧುವು ಅಹಾರದ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ವ್ಯತೆಭಂಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪವಾಸದಲ್ಲಿ ಇಷಿಧ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ದೋಷವು ತಗಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಮವಸರಣಾದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತರು ನಗ್ನ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತು ಸಂಟಿತರಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಧುವು ಪಾತ್ರ, ಪ್ರಸ್ತುಮೋದಲಾದಿಂದ ಉಪಕರಣಗಳನಿಷ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಧರ್ಮವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಚಾಂಡಾಲ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಕೂಡ ಮುಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾರೀ ಭಗವಂತರ ಸಮವಸರಣಾದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರ ಎಮಾನಸಂಪಿತ ಬಂದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಂತೂ ಶಾಶ್ವತಗತಿಯ ಮರ್ಯಾದದೆಯ ಭಂಗವಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಧುವಿನ ಮನಸ್ಸು ವಿಳಿತವಾದರೆ ಶ್ರಾವಕನು ತನ್ನ ಪತ್ರಿಯನ್ನು ಸಾಧುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಕಾಮವೇದನೆ ನಿವಾರಿಸಿ ಅತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಿರಮಾಡಿ ಬಿಡಬೇಕು.

ಗಂಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಇವತ್ತೆ ದು ಸಾವಿರ ವರುಷದವರಿಗೆ ಭೋಗಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಭೋಗಭೂಮಿಯ ಯುಗಲರಿಗೆ ಮಲ-ಮೂರ್ತಿಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಯುಗಲವು ಸತ್ಯ ಹೋದರೆ ಮೂರು ಹರದಾರಿ ಶರೀರವನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಎತ್ತಿ ಭೇದುಂಡ ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ತಿನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾದವ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಗೌತಮ ಗಣಧರರು ಅನಂದವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಶ್ರಾವಕನ ಮನಗೆ ಅವನ ಶರೀರ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸುಳ್ಳಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಗಣಧರರು ಎಂದಾದರೂ ತಪ್ಪಿ ಕೂಡ ಸುಳ್ಳಿ ಮಾತನಾಡುವರೇನು?

ಎರಬಿನರು ಒಸ್ಸುಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೇರು ಪರವರ್ತತವನ್ನು ಕಂಪಾಯಿಮಾನ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಮಾದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ ನೀರು, ತುಪ್ಪ ಮೊದಲಾದವು ನಿದೋಽವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಾವಿರಾರು ಅನಧರೂಪದ ಕಥನಮಾಡಿ ಕಲ್ಪಿತಸೂತ್ರಗಳ ರಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷ ವರ್ಗನೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟೇಂದು ಮಾಡುವುದು?

ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ

ಇದೇ ಶೈತಾಂಬರರಲ್ಲಿ ಮಹಾಭ್ರಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಧೂಂಡಿಯಾಮತದವರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಿಂಬಿದ ವಂದನೆ ಮಾಡುವುದರ ನಿಷೇಧಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಿಂಬವಂತೂ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಪಾಜಾಣಿದ್ದೇ. ನೀವು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯರಿಂದು ಅದರ ಮುಂದೇ ಸರ್ವಿಸ್ತೀರಿ, ಬಿಕೆ ವಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಆ ಬಿಂಬವು ತಮಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಮಂಭಗಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೇನು? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಧೂಂಡಿಯಾ ಸಾಧಗಳಿಗೆ ವಂದನೆ ಮಾಡಿರೆಂದು ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಿವೃ ಮಾಂಸವುಯ, ಮಾಲಿನ ಜರ್ಮಾದಿಂದ ಆವರಿಸಿದ, ಮಲ-ಮೂರ್ತಾದಿಗಳಿಂದ ಮುಂಬಿದ, ಕಥ, ಜೊಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ಲಿಪ್ತವಾದ ಶರೀರದ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಲಾಭವಿದೆ? ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಗ್ಗಿನ ಅಭಕ್ತಿಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವಂಥ ನಿಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ನೋಡುವುದೆಂದರೆ ಕರ್ಮ ಒಂಧದ ಕಾರಣವಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪಿತ ಸೂತ್ರ ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮುದ್ರದ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ನವೀನ ಕರ್ಮಬಂಧದ ಕಾರಣವೇ ಇದೆ. ಜನೇಂದ್ರರ ಧಾರು ಪಾಜಾಣದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ದರ್ಶನಮಾತ್ರದಿಂದ ಪರಮ ವಿಶೇಷಗ ಸರ್ವಭೂತ ಧಾರುವು ಸ್ವಷ್ಟಿಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಪರಮಾಂತ ಮತ್ತು ಮುಖೋಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಾಪಮಯ ಶರೀರ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಪಾಪದ ಒಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ, ವಿಕಾರೀ, ರಾಗ-ದ್ವೇಷ ಕವಾಯ ಮೊದಲಾದ ಪಾಠ ಮುಲ ಸಹಿತ, ಅಯೋಗ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಹಾರದ ಲಂಪಟಿ, ಹಿಂಸಾದಿ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವಂಥ, ಅನ್ಯ ಜೀವರುಗಳನ್ನು ಮಿಥಾ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ನಡೆಸುವಂಥ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದಲೇ ಥೋರ ಪಾಠದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮಗ್ರಾಹ ಪ್ರಶಂಸ ಮಾಡುವಂಥವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಾಕೋಟಿ ಸಾಗರದ ಸ್ತೋತ್ರಾಯ ಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಲಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷಧಮಾದ ನಿಜವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಶೈತಾಂಬರರು ಕಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಥಾಪ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಕರಣವಾದಿಂದ ಆ ಶೈತಾಂಬರ ಮತದ ಸ್ಥಾಪದ ವರ್ಗನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇವರ ಮತದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಅಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಹೇಗೆ ಗಿರುವುದು? ಅನ್ಯ ಮತದ ದೇವಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಭಯಭಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಅಸಮರ್ಪಣವಾಗಿ ಒಕ್ಕ, ತ್ರಿಕಾಲ, ಕತ್ತಿ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಮುಕರಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವರ್ತಿಭೂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕ, ರಾಗ-ದ್ವೇಷ, ನಿಂದೆ, ವೈರ ಮೊದಲಾದವು ಸ್ವಷ್ಟಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೋಷತೆಯು ಹೇಗೆ ಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ? ಆ ಇಂದ್ರಿಯಜ್ಞಾನ ಸಹಿತರಾದ ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಙ್ಗ, ಅಪ್ರತಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುವವು? ಅಪ್ರತಿಯಂತೂ ಸರ್ವಾಙ್ಗ, ವೀಕರಾಗಿ, ಪರಮಹಿತೋಪದೇಶಗೇನೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಪ್ರಾವಾಪರ ವಿರೋಧ ಮೊದಲಾದ ಮೋಷಗಳಿಂದ ರಹಿತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಯಥಾರ್ಥ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವಂಥ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರಾನ ನಾಮದ ಪಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಪರಮೇಷ್ಠಿ ಪರಂಚೌತಿ: ವಿರಾಗೋ ವಿಮಲಃ ಕೃತಿಃ ।

ಸರ್ವಜ್ಞೋಽನಾದಿ ಮಧ್ಯಾಂತಃ ಸಾರ್ವಃ ಶಾಸ್ಮೋಪಲಾಭಃ ತೇ ॥२॥

ಅರ್ಥ :- ಯಾರು ಅರ್ಥಸಹಿತ ಈ ಎಂಟು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರಮೇಷ್ಠಿ, ಪರಂಚೌತಿ, ವಿರಾಗ, ವಿಮಲ, ಕೃತಿ, ಸರ್ವಾಙ್ಗ, ಅನಾದಿ ಮಧ್ಯಾಂತ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವವೆಂಬ ಈ ಎಂಟು ಸಾರ್ಥಕ ನಾಮಗಳು ಯಾವನಿಗೆ ಇವೆ ಅವನು ಶಾಸ್ತ್ರ ಇದ್ದಾನೆ, ಅವನನ್ನೇ ಅಪ್ರತಿನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಪರಮೇಷ್ಠಿ ಎಂದರೆ ಪರಮ ಇಷ್ಟಇಂದ್ರಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಂದನೀಯವಿರುವ ಆ ಪರಮಾತ್ಮ ಸರೂಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಿರಗೋಂಡವನು ಪರಮೇಷ್ಠಿಯಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿತೂ ಘಾತಿಕಮರ್ಗಳ ನಾಶದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅನಂತಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ಸುಖ, ಏಯು ಸರೂಪವಾದ ತನ್ನ ಆ ನಿರ್ವಿಕಾರ, ಅವನಾತೀ ಪರಮಾತ್ಮಸರೂಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಿರಿದ್ದಾನೆ, ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರ, ಮೊದಲಾದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ದೇವಗಳಿಂದ ವಂದನೀಯವಿರುವ ಸಮವಸರಣ ಸಭೇಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಶಿಲಿಕಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನಾಯ್ಯ ಅಂಗುಲ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತಾಂತ ಲ್ಯಾಂಬಾ ಚಾಮರಸಹಿತ ವಿರಾಜಮಾನರಿದ್ದಾರೆ ಮೂರು ಭತ್ತ ಮೊದಲಾದ ದಿವ್ಯಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ವಿಫೋಡಿತರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದ್ರಾದಿಕದೇವ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಮೊದಲಾದ ನಿಕಟ ಭವ್ಯತಿಗೆ ಧರ್ಮೋಪದೇಶರೂಪದ ಅಮೃತದ ಹಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತ ಜನ್ಮ-ಜರ್ಮ-ಮರಣಗಳ ದುಃಹಿಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಣ ಮಾಡುತ್ತ ವಿರಾಜಮಾನರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಭಗವಾನ ಅಪ್ತರನ್ನು ಪರಮೇಷ್ಠಿಯಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಯಾರು ಕರ್ಮಗಳ ಅಧಿನಿತ್ಯಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕಾಮಭೋಗ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗೂ ವಿನಾಶಿತ ಸಂಪತ್ತಿ ದೂಪದ ರಾಜ್ಯ ಬಹುಯುದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪರವರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಷಯಗಳ ದಾಹದೊಡನೆ ಇರುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಮೇಷ್ಠಿತನಿಧಿ ಸಂಭವಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಅವರು ಪರಂಚೌತಿಯಿದ್ದಾರೆ. ಪರಂ ಎಂದರೆ ಅವರಣ ರಹಿತ, ಚೌತಿ ಎಂದರೆ ಆತೀಂದ್ರಿಯ ಅನಂತ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಲೋಕವರ್ತಿ ಸಮಸ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ತಮ್ಮ ತ್ರಿಕಾಲವರ್ತಿ ಅನಂತಗುಣ-ಪರಮಾಯಗಳೊಡನೆ

ಯುಗಪತ್ರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತಲಿವೆ. ಹೀಗೆ ಭಗವಂತರು ಪರಮಚೋತಿಸ್ತರೂಪರಾದ ಅಪ್ತರಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾರು ಇಂದಿಯಜನ್ಮ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅಲ್ಪಕ್ಕೆತ್ತಾರ್ಥವರ್ತಿ ವರ್ತಮಾನ ಸ್ವಾಲ್ಪ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕ್ರಮ-ಕ್ರಮದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಪರಂಚೋತಿಯೆಂದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾಗುವುದು ?

ಅವರಿಗೆ ಹೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದ ನಾಶವಾಗುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಪರದ್ವಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗ-ದ್ವೈಷಗಳ ಅಭಾವವಾಗುವುದರಿಂದ ಇಚ್ಛಾರ್ಹಿತ ಪರಮವೀತರಾಗಿಯೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪಸ್ತುವಿನ ಸತ್ಯಸ್ಥರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ರಾಗ ಮತ್ತು ದ್ವೈಯ ಮಾಡುವರು ? ಹೀಗೆ ಪಸ್ತುವಿನ ಸ್ವಭಾವವಿದೆ ಹಾಗೆ ರಾಗ-ದ್ವೈಷರಹಿತರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಏರಾಗ ನಾಮಸಹಿತರಾದ ಅರಹಂತರೇ ಅಪ್ತರಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಕಾಮುಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತ, ಗೀತ-ನೃತ್ಯ-ವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತ ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮರುಳು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಹಾಕಿ ಜನರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೂರತನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡುವ ಇತ್ಯೇರುಳ್ಳವರಿಗೆ ಏರಾಗತನವು ಎಂದೂ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾರ ಕಾಮ-ಕ್ಷೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಿ, ಲೋಭ ಮೊದಲಾದ ಭಾವಮಲವು ನಷ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ, ಜ್ಞಾನಾವರಣ ಮೊದಲಾದ ಕರ್ಮಮಲವು ನಷ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ, ಮಲ-ಮೂತ್ರ-ಹಾತ-ಬಿತ್ತ ಮೊದಲಾದ ಶರೀರ ಮಲವು ನಷ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ, ನಿಗೋದ ಜೀವಗಳಿಂದ ರಹಿತ, ಭಾಯಾರಹಿತ, ಕ್ಷಮಧ್ಯ, ತ್ಯಜೇ, ಹೋಗ, ನಿಷ್ಠ, ಭಯ, ವಿಸ್ಯಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿದೆ ಪರಮದೈದಾರಿಕ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನರಾದ ಆ ಭಗವಾನ ಅಪ್ತರಾದ ಅರಹಂತರೇ ವಿಮಲರಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾರು ಕಾಮ-ಕ್ಷೋಧ ಮೊದಲಾದ ಮಲಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ವಿಮಲರಿಲ್ಲ.

ಯಾರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪುದ್ಧ ಅನಂತ ಜ್ಞಾನಮಯ ಸ್ತರೂಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗಿ ವ್ಯಾಧಿ - ಉಪಾಧಿ ರಹಿತ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆ ಭಗವಾನ ಅಪ್ತರೇ ಕೃತೀ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾರು ಜನ್ಮ-ವರಣಾದಿಗಳಿಂದಯುಕ್ತ ಚಕ್ರ, ಆಯುಧ, ತ್ರಿಕೂಲ, ಗದೆಗಳಿಂದ ಸಹಿತ, ಕನಕ-ಕಾಮಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತ, ಭೋಜನ-ಪಾನ, ಕಾಮ-ಭೋಗಾದಿಗಳ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಯುಕ್ತ, ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಆಕುಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೃತೀ ಇಲ್ಲ;

ಯಾರು ಇಂದಿಯ ಮೊದಲಾದ ಪರದ್ವಯಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಯುಗಪತ್ರ ಸಮಸ್ತ ದ್ವಯ-ಗುಣ-ಪಯ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮರಹಿತ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಭಗವಾನ ಅಪ್ತರೇ ಸರ್ವಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನ ಆ ಇಂದಿಯಾದಿನ ಜ್ಞಾನ ಸಹಿತರಿಯವರು ಸರ್ವಜ್ಞರಿಲ್ಲ.

ಅವರು ಜೀವದ್ವಯದ ಅಬೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನ-ಸುಖ-ವೀರ್ಯ ಗುಣಗಳ ಅಬೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅದಿ-ಮಧ್ಯ-ಅಂತಗಳಲ್ಲಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅನಾದಿ ಮಧ್ಯಾಯರಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಭಗವಾನ ಅಪ್ತರು ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಎಂದೂ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಅನಾದಿ ಮಧ್ಯಾಯರಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರ ಮತದಲ್ಲಿ ಅಪ್ತನ ಜನ್ಮ-ಮರಣ, ಜೀವದ ನವೀನ ಉತ್ಸನ್ಮಾಗುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಜೀವದ ಜ್ಞಾನಾದಿ ಗುಣಗಳ ನವೀನ ಉತ್ಸನ್ಮಾಗುವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸುತ್ತಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನಾದಿ ಮಧ್ಯಾಯತನವು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾರ ಪಚನ ಹಾಗೂ ಕಾಯದ ಪ್ರಪ್ರತ್ಯೇಯ ಸಮಸ್ತ ಜೀವಗಳ ಹಿತದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಭಗವಾನ ಅಪ್ತರು ಸಾರ್ವರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಬೇರೆ ಯಾರು ಕಾಮ-ಕ್ಷೋಧ, ಯುದ್ಧ ಮೊದಲಾದ ಹಿಂಸಾಪ್ರಧಾನವಾದ ಸಮಸ್ತ ವಾಪಗಳಿಂದ ನಿಜ-ಪರದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾರ್ವವೆಂಬ ಹೆಸರೇ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಂಟು ವರ್ತೆಪ್ರಾಗಳೊಡನೆ ಸಾರ್ಥಕ ನಾಮಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೆ ಆ ಅಪ್ತರ ಅಸಾಧಾರಣ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಳಿದೆ. ‘ಶಾಸ್ತ್ರಿತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ’ ಈ ನಿರ್ಣತಿಯ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ ಯಾರು ನಿಷಟ್ಟ ಭವ್ಯರಾದ ಶಿಷ್ಟರಿದ್ವಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿತದ ರಿಕ್ಷಗ್ರಾ ಕೊಡುವಂಥವನು ಅವನು ಶಾಸ್ತ್ರನೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಈಗ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೆ ಅಪ್ತನು ಸತ್ಯರೂಪರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರಪ್ತ ಮಾಡಿಸುವಂಥ ರಿಕ್ಷಗ್ರಾ ಕೊಟ್ಟುತ್ತಮ್ಮೆಪ್ರಕಂಸೆ - ಲಾಭ - ಪೂಜಾದಿ ಫಲವನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಥನ ಮಾಡುವಂಥ ಸೂತ್ರಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಅನಾತ್ಮಾರ್ಥಂ ಬಿನಾರಾಗ್ಯಃ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸತ್ಯೋ ಹಿತಮ್ |

ಧ್ವನಾ ಶಿಲ್ಫಿರಸ್ತಾಂಸ್ವರಜಃ ಶಿಮವೇಕ್ಷತೇ ||೨||

ಅರ್ಥ :- ಶಾಸ್ತ್ರ ಆ ಧರ್ಮೋಪದೇಶರೂಪದ ರಿಕ್ಷಗ್ರಾ ಕೊಡುವಂಥ ಅರಹಂತ ಅಪ್ತರಿದ್ವಾರೆ ಅವರು ಅಸತ್ಯಾರ್ಥ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾತಿ, ಲಾಭ, ಪೂಜಾದಿಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಗಭಾವವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸತ್ಯರೂಪರಾದ ಯಾವ ನಿಷಟ್ಟ ಭವ್ಯರಿದ್ವಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿತರೂಪದ ರಿಕ್ಷಗ್ರಾ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಾದ್ಯ ಬಾರಿಸುವಂಥ ಶಿಲ್ಫಿಯ ಕೇವಲ ಕ್ರೀಯ ಸ್ವರ್ಗ ಪಡೆದು ಮೃದಂಗವು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಧ್ವನಿ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಆ ಮೃದಂಗವು ಏನನ್ನೂ ಬಯಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಸಂಸಾರೀ ಜನರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೂ ಅವೆಲ್ಲವು ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ, ಲೋಭ, ಯಿಶಸ್ವಿ ಪ್ರಕಂಸೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಭಗವಾನ ಅರಹಂತ ಅಪ್ತರು ತಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ, ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತಿನ ಚೀವರುಗಳಿಗೆ ಹಿತದ ರಿಕ್ಷಗ್ರಾ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮೇಘವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಜನರ ಪ್ರಣಾದ ಉದಯದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಉತ್ತಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಗುತ್ತದೆ, ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚುರ ಜಲವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಭಗವಾನ ಅಪ್ತರು ಕೂಡ ಜನರ ಪ್ರಣಾದ ಉದಯದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಉತ್ತಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಧರ್ಮರೂಪ ಅಮೃತದ ವೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸತ್ಯರೂಪರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಆಚರಣವಿರುತ್ತದೆ ಅದು ಇತರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕಲ್ಪವೃತ್ತ, ಅಮೃತ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು ಧಾನ್ಯಾದಿ ಕಾಳುಗಳು ಅನ್ಯಜೀವಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಘಲಿಸುತ್ತವೆ; ಪರವರ್ತಗಳು ಚಿನ್ನ-ರನಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಚುರ ಜಲವನ್ನು ಅನೇಕ ವೃಕ್ಷಾದಿಗಳನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತಿನ ಉಪಕಾರದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಧಾರ್ಗಣ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಮುದ್ರಗಳು ರತ್ನಾದಿಗಳನ್ನು ಹಸುಗಳು ಹಾಲನ್ನು ಅನ್ಯರ ಉಪಕಾರದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಧಾರ್ಗಣ ಮಾಡುತ್ತವೆ; ದಾತ್ರೇಗಳು ಇತರರ ಉಪಕಾರದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಧನದ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸತ್ಯರೂಪರು ಉತ್ತಮ ವಚನಗಳನ್ನು ಪರೋಪಕಾರದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಯಾವುದೇ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಆದುತ್ತಾರೆ. ಹಚ್ಚೆನು ಹೇಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಉಪಕಾರಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳವೇ ಅವೆಲ್ಲವು ಯಾವುದೇ ಇಚ್ಛೆಯ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಜನರ ಪ್ರಣಾದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಭಗವಾನ ಅಪ್ತರು ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಜನರಿಗೆ ಪರಮ ಉಪಕಾರವಾಗುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಧರ್ಮರೂಪದ ಹಿತೋಪದೇಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಪ್ತನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಈಗ ಸತ್ಯ ಆಗಮದ ಲಕ್ಷಣ ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಅಪ್ರೋಪಚಾಮನಲ್ಲಂಫ್ಯೂ ಮದ್ಯಪ್ರೇಪ್ತವಿರೋಧಕರ್ಮ್ ।

ತತ್ತೋಪದೇಶಕೃತಾಪರಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಕಾಪಥಫಟ್ಟನಮ್ ॥೯॥

ಅರ್ಥ :- ಯಾವುದು ಸರ್ವಾಷ್ಟ ವೀತರಾಗರು ಹೇಳಿದುದಿದೆ, ಯಾವ ವಾದಿ-ಬ್ರಹ್ಮಿವಾದಿಗಳಿಂದ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ದೃಷ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟ ಎಂದರೆ ಅನುಮಾನದ ಮೂಲಕ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ತತ್ತ್ವ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ಥೂಲವಿದೆ ಹಾಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವಂಭದ್ದಿದೆ, ಸಮಸ್ತ ಜೀವಗಳಿಗೆ ಹಿತರೂಪವಿದೆ ಮತ್ತು ಕುಮಾರರ್ ಎಂದರೆ ಮಿಥಾಮಾರ್ಗದ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವಂಭದ್ದಿದೆ ಅದನ್ನು ರಾಸ್ತ್ರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆರು ವರ್ತೇಷಣಗಳೊಂದನೆ ರಾಸ್ತ್ರದ ಸ್ಥೂಲವರ್ವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ವರ್ತೇಷಣ ಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಲದೊಷದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಿಥಾಮಾರ್ಗಕು ಉತ್ಸ್ವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ-ಕಷಾಯಗಳ ಪ್ರೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಅಷ್ಟು ಉಪದೇಶಕೊಡುವಂಭ ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸತ್ಯಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭೂಷಣಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮತಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲಿವೆ ಅವೆಲ್ಲವು ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಯುತ್ತಲಿವೆ. ರಾಸ್ತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಮತವಿಲ್ಲವೇಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೊದಲಾದವರಿಗಂತೂ ಹೇದ, ಸ್ವತ್ತಿ, ಪುರಾಣಗಳೇ ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಣೆಯ ಮುಖ್ಯತೆ ಮಾಡಿ ಅಶ್ವಮೇಧ, ನರಮೇಧಾದಿ ಯಜ್ಞ ಹಾಗೂ ಚೀವಗಳ ಬೇಟೆ, ಸಮಸ್ತ ಜಲಕರ, ಸ್ವಲ್ಪಕರ ಚೀವಗಳ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವತೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ, ಇತ್ಯೇಗಳ ಹಾಗೂ ವ್ಯಂತರರ ತ್ವರಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಂಸಪಿಂಡದ ದಾನವನ್ನು ಕೂಡ ಧರ್ಮವಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭವಾನಿ, ಭೈರವ ಮೊದಲಾದ ದೇವಗಳು ಹೇಳಿ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ ಅರ್ಥಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಗಳ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ; ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಯಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ದೂರೀಗಳ ಧರ್ಮವು ಬೇಟೆಯೇ ಇದೆ. ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಚನಗಳಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ.

ಹರಿ, ಹರ, ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದವರು ಭಗವಂತರಿದ್ದಾರೆ, ಪರಮೇಶ್ವರರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಹರಿಗಂತೂ ನಿರಂತರ ಗೊಲ್ಲರ ಶ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವನಾಗಿ ಕೊಳಲು ಸುಧಿಸುವುದು, ನರ್ತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಗೋವರ್ಧನ ಗೊಲ್ಲನನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ ಅವನ ಶ್ರೀಯನ್ನು ಹರಣಮಾಡುವುದು, ಅನೇಕ ನಾಯ-ಅನಾಯದ ಲೀಲೆ ಮಾಡುವಂಭವನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ರಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದರನ್ನೇ ಜಗತ್ತು ಮನ್ಸಮತ್ತ ಬರುತ್ತಲಿದೆ.

ಹರ ಎಂದರೆ ತಿವ, ಅವನ ಅರ್ಥ ತರೀರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯ ಆಕಾರದ ಕಲ್ಪನೆ, ಭೂಷಣಿಯುವುದು, ಅನೇಕ ಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ರಾಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗುವುದು, ತ್ರಿಶೂಲ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಲೋಕದ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ರಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತಿನ ಜನರು ಮನ್ಸಮತ್ತಾರೆ.

ಶಿವನ ಲಿಂಗವನ್ನು ಪಾರ್ವತಿಯ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿರಂತರ ನೀರಿನಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುವುದು, ವಕ್ಕಿ-ದಹ್ನಾರ ಪರಿಸುವುದು ಇವೇ ಚೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಮಾತುಗಳನ್ನು ರಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮನುಷ್ಯರು ಇಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನೇ ಧರ್ಮವಂದು ತೆಳುದುಕೊಂಡು ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಸಮಸ್ತ ಸ್ವಿಯ ಕರ್ತೃ ಮತ್ತು ಜಿತಾಮದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದೇ ಬ್ರಹ್ಮನು ಅತ್ಯಂತ ಕಾಮುಕನಾಗಿ ತನ್ನ ಮಗಳೊಂದನೆಯೇ ಭೋಗಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಬ್ರಹ್ಮನು ಉದ್ವರ್ತಿಯಿಂಬ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮೇಲೆ

ಮೋಡಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಕಾವಿರ ಚರುಷ ತಪಸ್ಯೆಯ ಫಲದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಚ್ಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸೋಡಿ ತಪದಿಂದ ಭೃತ್ಯಾದನು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ ಹಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿನಾದನು. ಇವೆಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರ ರಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ರಚನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಮತ್ತು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಭಗವಾನ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಆಮೆ, ಏನು, ಸೂಕರ, ಸಿಂಹ ಮಾದಲಾದ ಅನೇಕ ಅವತಾರ ಧಾರಣಾ ಮಾಡುವಂಥವನು, ರಾಕ್ಷಸರ ನಾಶ ಮಾಡುವಂಥವನೆಂದು ಅವರ ರಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಿದೆ. ಹನುಮಂತನನ್ನು ಕೋತಿ, ಗಣೇಶನನ್ನು ಆನೆಯ ಮುಖವುಳ್ಳವ, ಇಲಿಯ ಮೇಲೆ ಅರೋಹಣ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ತಿಸ್ಸುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅನುರಾಗಿಯೆಂದು ಅವರ ರಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಿದೆ. ಜೀವಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು, ಜೀವಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನ ಮಾಡುವುದು. ಕರೆ, ಕೊಳ, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅಗಸುವುದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಅವರ ರಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ವೇತಾಂಬರರು ಅನೇಕ ಕಾಲ್ಯಾಂಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸಮ್ಮಾನದ್ವಾರಾ ಅಚರಣೆಯು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮತೀರ್ಥಾಸ್ತುಲಿದೆ.

ಈ ಕಲಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೇಷಧಾರಿಗಳ ಪೂಜೆ, ಕುಲದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆ, ಕೈತ್ರಿಪಾಲ ಮಾದಲಾದ ಘೃಂತರಗಳ ಪೂಜೆ, ಪದ್ಮಾವತಿ, ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ದೇವಿಗಳ ಪೂಜೆ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಮಿಥಾ ಪ್ರರೂಪಕ್ಕಾಗಳು, ತರ್ವಾತಾದಿಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದರಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲಿವೆ. ಅನ್ಯ ಭಿಲ್ಲ, ಮೈಲ್ಲಿಚ್ಚಿ, ಮುಸಲಾಣ ಮಾದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಮಿಥಾ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಹೇಗೆ ಬ್ರಹ್ಮತಿರುತ್ತಾಗುವವು? ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕಾರದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಪಾಳಿಂಡ, ಕುವೇಷ, ಮಿಥಾಧರ್ಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಧಾನರಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾದಲು ಹೇಳಿದ ಆರು ವಿಶೇಷಣಗಳುಳ್ಳವುಗಳನ್ನೇ ಆಗಮವೆಂದು ಮನ್ಯಸುವುದು.

ಮಾದಲಂತೂ ಸರ್ವಜ್ಞ ವಿಽತರಾಗರು ಹೇಳಿದ್ದು ಇರಬೇಕು. ಸರ್ವಜ್ಞರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯ ಜನ್ಮ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜೀವ, ಅಜೀವ, ಅತೀಂದ್ರಿಯ, ಅಮೂಲಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕಥನ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಪ, ಪೂರ್ಣ ಮಾದಲಾದ ಅದ್ವಿತ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಹಾಗೂ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಮಾದಲಾದ ಸೂಕ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕಥನವೆಲ್ಲಿಂದ ಮಾಡುವರು? ಸ್ವರ್ಗ-ಸರಕದ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಗ-ಸರಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಸುಖಿ-ದುಃಖ ಕಾರಣ, ಅನೇಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುವರು? ಮೇರು ಕುಲಾಚಲ ಮಾದಲಾದಪುಗಳ ಕಥನ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವರು? ಜೀವಾದಿ ದ್ವಿತ್ಯಗಳ ಅನಂತ ಪರ್ಯಾಯಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಅನಂತ ಪರ್ಯಾಯಗಳಾಗುವವು, ಅನಂತ ದ್ವಿತ್ಯಗಳ ಗುಣ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅನಂತ ಪರ್ಯಾಯಗಳು ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುವಂಥ ಪರಿಣಮನವನ್ನು ಕ್ರಮವರ್ತಿಯಾದ ಇಂದ್ರಿಯ ಜ್ಞಾನ ಧಾರಿಯು ಹೇಗೆ ಕಥನ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ?

ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞರಲ್ಲದೆ ಇಂದ್ರಿಯಜನ್ಮ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರ ವುಲಾಲಕ ಆಗಮ ಹೇಳಿವುದು ಯಥಾರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಥಾರ್ಥ ಆಗಮದ ಕಥನವು ಸರ್ವಜ್ಞರಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ರಾಗ-ದ್ವೇಷವುಳ್ಳವರು, ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಪುಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರು, ತಮ್ಮ ಖಾತ್ಮಿ ಹರಡುವ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರು ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ಲೋಭಿಯಾದ ವಕ್ತಾನಿದ್ದರೆ ಸ್ತಂಭಸ್ಥರಾಪ ಹೇಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ವಿಽತರಾಗ ಸರ್ವಜ್ಞರ ಮೂಲಕ ಹೇಳಲಾದ ಆಗಮವೇ ಪ್ರಾಮಾಣಕವಿದೆ.

ಯಾವ ಆಗಮದಲ್ಲಿ ವಾದಿ-ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಿದ ಮೋಷಗಳವೇ ಆ ಆಗಮವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ವಾದಿ-ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ಉಲ್ಲಂಘಣಿ ಮಾಡಲಾಗದಂಥ್, ಬಾಧೆ ತಗಲಿಸದಂಥ್ ಅನುಲಂಘಣಿ ಆಗಮದೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ಆಗಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಅನುಮಾನದಿಂದ ಬಾಧೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಆಗಮವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಿದೆ. ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ-ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಅನುಮಾನ-ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಬಾಧೆ ಬರುವುದು ಆ ಆಗಮವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ಆಗಮದಿಂದ ಸ್ವಮತ್ತು ಪರದ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಯ-ಉಪಾದೇಯ, ಕೃತ್ಯ-ಅಕೃತ್ಯ, ದೇವ-ಕುದೇವ, ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮ, ಹಿತ-ಅಹಿತ, ಗ್ರಾಹಕ-ಅಗ್ರಾಹಕ, ಭಕ್ತಿ-ಅಭಕ್ತಿ ದ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಸುವಂಥ್ ಯಥಾರ್ಥ ಪಸ್ತಿ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಏಷಾಗ್ಯಾ ಆಗಮವಿದೆ.

ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧಿಕಬ್ಜಗಳ ಆಡಂಬರರೂಪದ ಲೋಕರಂಜನ ಅಸತ್ಯಕಢಿಗಳಿವೆ; ದೇಶಕಢಿ, ರಾಜಕಢಿ, ಸ್ತ್ರೀಕಢಿ, ಕಾಮಕಢಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಅನಂತಸಂಖಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿಸುವಂಥ್ ವಿಕಢಿಗಳ ರೂಪದ ಪರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದೆ; ಆದರೆ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಆತ್ಮನ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಉಪಾಯರೂಪದ ಕಢನ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೂಡ ಏಷಾಗ್ಯಾ ಆಗಮವೇ ಇದೆ.

ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಧೂತವಾಗಿ ಜೀವದ ಒತ್ತದ ಉಪದೇಶರೂಪ ಕಢನ ಮಾಡಿದೆ ಅಂಥ ತತ್ತ್ವಧೂತದೇಶ ಕೃತವೇ ಆಗಮವಿದೆ. ಯಾವುದು ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗ ಒತ್ತರೂಪದ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವಂಥದ್ದಿದೆ ಅದುವೇ ಸಾರ್ವವಿಶೇಷಗಳಿಯುತ್ತ ಆಗಮವಿದೆ.

ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವ ಕಢನವಿದೆ, ಮಾಂಸ ಭಕ್ತಿಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜಲಚರ-ಅಕಾಶಗಾಮಿ ಜೀವಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಉಪಾಯ ತಿಳಿಸಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಂಭದ, ಮಾರಣ ಉಬ್ಜಾಣಿನ ಮಾಡುವ, ಇತರರಹಣ ಕಡಿಯುವ, ಯುದ್ಧಮಾಡುವ, ಸೇನೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ, ಸಗರ-ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ವಿಘಂಸಿಸೊಳಿಸುವ, ಪರಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ - ಪರಿಧನದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತವಾಗುವ ಉಪಾಯಗಳ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದೆ ಆ ಆಗಮವು ಸಾರ್ವ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಿತರೂಪವಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಕುಮಾರಗಳ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗ-ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವಂಥದ್ದಿದೆ ಅದು ಕಾಬಧಿಷ್ಟಿಸ್ತೇ ವಿಶೇಷಗಳಿಯುತ್ತ ಆಗಮವಿದೆ. ಯಾವುದು ಶಂಗಾರ, ವೀರರಸದ ಪರ್ಣನೆ ಮಾಡಿ ಕುಮಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವಂಥದ್ದಿದೆ; ಜೂಡು, ಮಾಂಸ ಭಕ್ತಿಗ್ರಾಮೋದಲಾದ ದುಷ್ಪಿಷ್ಟಸನಗಳರೂಪದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚಯವಂಥದ್ದಿದೆ; ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖಿಸಲು ನಿಮಿತ್ತವಿರುವ ರಾಗಿ, ದ್ವೇಷ, ವಿಷಯ ಕಣಾಯೀ ದೇವಗಳ ಸೇವೆ, ಪಾಲಿಂಡ್ರೋ ವೇಷಧಾರಿ ಗುರುಗಳ ಉಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ತೋಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಏಷಾಗ್ಯಾ ಧರ್ಮರೂಪದ ಕುಮಾರಗಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಸುವ ಕಢನವಿರುವಂಥದು ಅದು ಅಯಥಾರ್ಥ ಆಗಮವಿದೆ.

ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ವಿಶರಾಗಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಆಗಮದಲ್ಲಿ ರಾಗಾದಿ ವಿಷಯ ಕಣಾಯಗಳ ಅಭಾವ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯಜೀವಗಳ ದಯಿ ವಾಲಿಸುವ - ಈ ಎರಡು ಕಢನವಂತೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆಯಂಬುದನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಮದ ಲಕ್ಷಣ ಹೇಳಲಾಯಿತು.

ಹಂಗ ತಪಸ್ಸೀ ಎಂದರೆ ನಿಜವಾದ ಗುರುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ವಿಷಯಾಶಾಮಾತೀತೋ ನಿರಾರಂಭೋ ಪರಿಗ್ರಹಃ ।

ಜಾನಧ್ಯಾನ ತಪೋರಕ್ತಃ ತಪಸ್ಸೀ ಸ ಪ್ರಶಸ್ತಿತೇ ॥೧೦॥

అథి :- యాదు బదు ఇంద్రియ విషయగళ ఆచే ఎందరే ఇచ్చేయింద రహితరిద్వారే, పట్టాయ జీవగళ ఖాతవాగువంథ ఆరంభదింద రహితరిద్వారే, అంతరంగ-బహిరంగ సమస్త పరిగ్రహదింద రహితరిద్వారే జ్ఞాన-ధ్యాన-తపదల్లి ఆశ్చర్యిద్వారే. ఈ నాల్గు ఏవేషణయుక్తవిరువ తపస్సి ఎందరే గురుగళుద్వారే. ఆవరే ప్రతంసనీయరిద్వారే.

భావాభి :- యాదు రసనేంద్రియద లాపటయిద్వారే, అనేక ప్రకారద రసగళ స్వాదద ఇచ్చేయ పేఖాతరాగుతలిద్వారే, కసోఎంద్రియద పేఖాతరిద్వారే, తమ్ము యత - ప్రతంస కేళువ ఇచ్చుకరిద్వారే, అభిమానియిద్వారే. నేత్రగళంద సుందరమాప, మనే, మందిర, పన, లుపచన, గ్రామ, ఆభూషణ, వస్త్రాగిళన్ను నోడువ ఇచ్చుకరిద్వారే, కోములరయే, కోముల ఉబ్బాశనద మేలే ములగువ - కాచువ ఇచ్చుకరిద్వారే, సుగంధాగిళ గృహం మాదువ ఇచ్చుకరిద్వారే, విషయగళ లంపటయిద్వారే ఇంథ గురుగళు ఇతరరస్సు విషయగళంద బిడిసి ఏతరాగ మాగ్రాదల్లి తొడగిసువ సాధ్యతేయిల్ల. అవరంతా సరాగ మాగ్రాదల్లియే తొడగిసి సంసార సముద్రదల్లిముఖుగిసి బిడువరు.

ఆదుదరింద విషయగళ ఆచేయ పేఖాతరిదరంథ గురుగళే ఆరాధిసలు, వందిసలు యోగ్యరిద్వారే. విషయగళల్లి అనురాగవిరువచనంతో ఆత్మజ్ఞానవిల్లద బహిరాత్మసిద్వానే; గురు హేగాగువను? యావనిగే త్రస, సాపర జీవగళ. ఖాతద ఆరంభవాగుత్తదే అవనిగే బాపద భయవిల్ల. పాచిగే గురుతనవు హేగే సంభవిసువుదు?

పదినాల్గు ప్రకారద అంతరంగ పరిగ్రహ హాగో హత్తు ప్రకారద బహిరంగ పరిగ్రహదింద యుక్తినువచను గురు హేగాగువను? పరిగ్రహియతో స్వయం సంఖారదల్లిమోఇ మోగుత్తిద్వానే, అవను ఇతరర ఉద్ధార మాదువంథ గురు హేగాగువను?

పరిగ్రహద విషయదల్లి విభార

ఇల్లి(1) మిథాత్మ (2) స్త్రీ-పురుష-సప్తంశక హేద, (3) రాగ, (4) ద్వేష, (5) ఘాస్య, (6) రతి, (7) అరతి, (8) తోళ, (9) భయ, (10) బుగుష్ట, (11) కోర్చు, (12) మాన, (13) మాయి, (14) లోభచందు వదినాల్గు ప్రకారద అంతరంగ పరిగ్రహగలే. ఇప్పగళ స్వరూప హేళుత్తారే.

(1) మనుభూది పయారయ, కరీర, కరీరద జేసరు, కరీరద రూపు, కరీరద ఆధారచింద జాతి, పుల, పదవి, రాష్ట్ర, ధన, కుటుంబ, యుతి-అపయర, లుభ్యతే-నెఱతే, నిధనతే-ధనవంతే, మన్మస్త-అమన్మస్త, బ్రాహ్మణ-క్షత్రియ-వ్యోధ-తొద్దాది పణా, ఒడెయ-సేవక, యుతి-గృహస్తన ఇవే మోదలాగి వలచు ప్రకారగలుచ్చ అవెల్లవు ప్రదీలద రచసేగలు కమాగలిందాగివేయిందు ప్రత్యక్షవాగి కందు బరుత్తే. మత్తు ఇప్ప వినార్థిలవివే, ప్రదీలమయివివే, నన్న స్వరూపవల్లచేందు హేళుత్తేవే, అనుభవ మాదుత్తే. ఓగే ఒళ్లీయ రీతియింద మత్తే మత్తే నిఱాయమాడికొండిద్దురూ కూడ అనాదికాలదింద మిథాకమాద లుదయదింద ఎంథ ద్వాధసంస్థారవాగిదయిందరే ఇప్పగళ నాతవాగువుదరింద నమ్మ నాతవస్తు మన్మస్తతేవే - ఇప్పగళ కుందువికయింద తమ్మ కుందువికే, వ్యధిసుపుదరింద తమ్మ వ్యధిసువికే, లుభ్యతే; నెఱతేయిందు మన్మస్త సమస్త జీవదుగశు దేహాదిమయరాగుత్తిద్వారే. తమ్మ వచనగలింద ఇవెల్లవస్తు పరమాజవవే, పరాధీసవివే, వినార్థిలవివే, నమ్మపుగళల్లచేందు హేళుత్తద్దూరూ ఇప్పగళ సంయోగ-వయోగదల్లి ఆత్మస్త రాగ-ద్వేష, సుఖ-దుఃఖరూపనాగుత్తానే. ఆదే మిథాత్మనామద పరిగ్రహవివే.

(2) స్త్రీ-పురుష-సప్తంశకగళల్లి కామ సేవనయరూపద రాగపు అంతరంగదల్లిదుపుదు అదు వేదనామద పరిగ్రహవివే. (3) పరదవ్యుగలూద హేద, ధన, స్త్రీ, వృత్తాదికరల్లి ప్రసన్నవిరువుదు అదు రాగ

ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೬) ಪರರ ಬರ್ಮ್ಯಾರ್ಟನ್, ಯೋವನ್, ಧನ, ಸಂಪತ್ತು, ಯರ್ಸೆನ್ ರಾಜ್ಯ ವೈಭವಾದಿಗಳಿಂದ ವೈರವಯ್ಯಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡು ಅದು ದ್ಯೇವ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೭) ಹಾಸ್ಯ ಪರಿಣಾಮವಿರುವುದು ಅದು ಹಾಸ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೮) ತನ್ನ ಮರಣವಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಏಯೋಗ, ವೇದನ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಳಾಗುವುದರಿಂದ ಭಯಿತನವು ಅದು ಭಯ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೯) ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವನಿಸುವಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿಯಿಂದ ಲೀನವಾಗುವುದು ಅದು ರತ್ನ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೧೦) ತಮಗೆ ಅನಿಷ್ಟವನಿಸುವಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತತೆಯಾಗುವುದು-ಪರಿಣಾಮ ತೊಡಗದಿರುವುದು ಅದು ಅರತಿ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೧೧) ಇಷ್ಟ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಏಯೋಗವಾಗುವುದರಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರರೂಪ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದು ಅದು ತೋಳಕ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೧೨) ಜಾಗುಷ್ಟೆ ಬರುವ ಪಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಿ, ಕೇಳಿ, ಸ್ವರ್ತಿಸಿ, ವಿಚಾರಿಸಿ ಪರಿಣಾಮವಾದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾನಿಯುತ್ಸವಾಗುವುದು ಅದು ಜಾಗುಷ್ಟೆ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ಅಥವಾ ಇತರರ ಉತ್ಸವ ನೋಡಿ ದುಃಖದಿರುವುದು ಅದು ಜಾಗುಷ್ಟೆ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೧೩) ರೋಷದ ಪರಿಣಾಮವಿರುವುದು ಅದು ಕ್ಷೋಭ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೧೪) ಉಚ್ಚಾರಿ, ಕುಲ, ತಪ, ರೂಪ, ಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಬರ್ಮ್ಯಾರ್ಟನ್, ಬಲ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಗಳ ಗರ್ವ ಮಾಡಿ ತನ್ನನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಿ ಅಥವಾ ಇತರರನ್ನು ನೀಡರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕರ್ತೋರ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದು ಅದು ಮಾನ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೧೫) ಕಟ್ಟ ಯುಕ್ತ ಪಕ್ಷ ಪರಿಣಾಮವಿರುವುದು ಅದು ಮಾಯಾ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ. ೧೬) ಪರದ್ವಾಗಳ ಇಚ್ಛಾರೂಪ ಪರಿಣಾಮವಿರುವುದು ಅದು ಲೋಭ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸಾರದ ಮೂಲ, ಆತ್ಮಾತಕ, ತೀವ್ರ ಬಂಧದ ಕಾರಣವಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ಅಂತರಂಗ ಪರಿಗ್ರಹ ಮತ್ತು ೧) ಕ್ಷೇತ್ರ, ೨) ವಾಸ್ತು, ೩) ಚೆಲ್ಲಿ, ೪) ಚಿನ್ನ, ೫) ಧನ, ೬) ಧಾನ್ಯ, ೭) ಸೇವಕ, ೮) ಸೇವಕ, ೯) ಲೋಹ, ೧೦) ಪಾತ್ರ, ಇವು ಹತ್ತು ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹಗಳಾಗೇ. ಹೀಗೆ ಅಂತರಂಗ ಮತ್ತು ಬಹಿರಂಗವೆಂದು ಒಟ್ಟು ಇರ್ಬಾಹಿ ಲ್ಯಾಪ್ರಕಾರದ ಪರಿಗ್ರಹದಿಂದ ರಹಿತರಾದ ನಿರ್ಗಂಧ ಮುನಿಗಳೇ ನಿಶ್ಚಯಿದಿಂದ ಗುರುಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಯಮ ಧಾರ್ಗಣ ಮಾಡಿ ಕೊಡ ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ಅಂತರಂಗ-ಬಹಿರಂಗ ಪರಿಗ್ರಹದಿಂದ ಮಲಿನವಿದೆ ಆವರಿಗೆ ಗುರುತನವು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ನಿರಂತರ ನಿರ್ಬಿ-ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತ - ಕೂಡುತ್ತ-ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜ್ಞಾನಾಭಾಸದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ-ಧಾರ್ಗಣದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಾನಿರೋಧವೆಂಬ ತಪದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತ್ರಿರಿದ್ದಾರೆ ಆ ಗುರುಗಳೇ ಪ್ರತಂಸಾಯೋಗ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಧನ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ವಂದನೀಯರಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮೃದ್ಧಿಯು ಈ ಗುಣಗಳಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೂ ವಂದನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ “ಜ್ಞಾನಧಾರ್ಗಣ ತಪ್ಯೋರತ್ತಾ” ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಸೂತ್ರದ ಪಾಠವಿದ್ದು ಅದರ ಅರ್ಥವು ಜ್ಞಾನ ಧಾರ್ಗಣ ತಪಸ್ಸಗಳೇ ಯಾರ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಅಂಥವರೇ ಗುರುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗುರುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಳಲಾಯಿತು.

ಆಗ ದೇವ, ಹಾಸ್ತ, ಗುರುಗಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಲಕ್ಷಣವಿರುವಂಥ ಸಮೃದ್ಧರ್ಥನದ ನಿರ್ಬಂಧನಾಮದ ಅಂಗವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಇದಮೇವೇ - ದೃಶಮೇವ ತತ್ತ್ವಂ ನಾನ್ಯಾನ್ಯಜಾನ್ಯಾಧಾ |

ಇತ್ಯಕಂಪಾಯಸಾಂಭೋವತ್ ಸನ್ಯಾಗೀರ್ಥಸಂಶಯಾ ರುಚಃ ॥೧೧॥

ಅರ್ಥ :- ಇಲ್ಲಿತತ್ತ್ವಜ್ಞಾತ ಅಪ್ತ, ಆಗಮ ಮತ್ತು ಗುರುಗಳ ಲಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸಿದ ಅದುವೇ ಸತ್ಯಾರ್ಥ ಸ್ವರೂಪವಿದೆ. ಆದ್ಯರಂ ಚೈವ ಎಂದರೆ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಿದೆ, ಅನ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕರವಾಳದ ಧಾರೆಯ ನೀರಿಸಂತೆ ಸನ್ಯಾಗ್ರಧಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದ ಅಂತರ ಅಭಿರುಚಿ ಎಂದರೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಾಗುವುದು ಅದು ನಿರ್ಬಂಧ ಅಂಗವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗುಣವಿದೆ.

ಭಾವಾಧಾರ :- ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಗಡೆ, ಚಕ್ರ, ತ್ರಿಶಂಕಾಲಾದಿ ಆಯುಧ ಧರಿಸಿದ, ಸ್ತೋಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಸ್ತ್ರ ಕ್ಷೋಧೀ, ಮಾನೀ, ಮಾಯಾಚಾರೀ, ಲೋಭಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೌಯ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕರ್ತವ್ಯತೋರಿಸುವ ಇಟ್ಟಿಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ದೇವರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂಸೆ, ಕಾಮ, ಕೈರೋಧಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ವಿದೆಯಿಂದು ಹೇಳಲಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಪನ್ನು ಆಗಮವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಪಾಲಿಂಡ್ರೋ, ಲೋಭಿ, ಕಾಮೀ, ಅಭಿಮಾನಿಗಳನ್ನು ಗುರುವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರಾರೂ ನಿಜವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ದೃಢಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುವವನಿಗೆ ನಿಃರೋಕ್ಷಣಾವಿದೆ. ಮೂಳಧರ ಅಸತ್ಯ ಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಯಾರ ಚಿತ್ತವು ಉಂಟೆಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಸತ್ಯ ದೇವತೆಗಳ ವಿಕಾರಗಳಿಂದ, ಮಂತ್ರ-ತಂತ್ರ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ವಿಕಾರಿ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕರವಾಳದ ಧಾರೆಯ ನೀರು ಹವೆಯಿಂದ ಕೆಲಾಯಿಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ದೇವ-ಗುರು-ಧರ್ಮದ ಸ್ಥಾಪನೆಂಬಂಧದ ಪರಿಣಾಮವು ಮಿಥಾದ್ಯಾಷ್ಟಿಗಳ ವಚನರೂಪದ ಹವೆಯಿಂದ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ನಿಃರೋಕ್ಷಣಾವಿರುತ್ತದೆ.

ಅತ್ಯತ್ಯದ್ವಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿ ಆಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವನು ಸಾಮಾನ್ಯಭವ ಮಾಡಿ ತನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ರೂಪವೊಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಪರಬ್ರಹ್ಮಲಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪರಿಶೂಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಥ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸ್ತಿಯು ಸಹ್ಯ ಭಯಗಳಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿ ನಿಃರೋಕ್ಷಣಾವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಸಹ್ಯಭಯಗಳ ನಾಮ ಹಾಗೂ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೧) ಇಹಲೋಕದಭಯ, ೨) ಪರಲೋಕದ ಭಯ, ೩) ಮರಗಾದಭಯ, ೪) ವೇದನೆಯ ಭಯ, ೫) ಅರಕ್ಷಿಯಭಯ, ೬) ಅಗುಷ್ಠಿಯಭಯ, ೭) ಅಕೂತಭಯವೆಂದು ಪಣ ತ್ವಾರವಿವೆ.

೧) ತಮ್ಮ ಪರಿಗ್ರಹ, ಕುಟುಂಬ, ಆಜೀವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವು ಕಟ್ಟುಹೋಗುವ ಭಯವು ಅದು ಇಹ ಲೋಕದ ಭಯವಿದೆ. ಇದು ಸಮಸ್ಯ ಸಂಸಾರೀ ಜೀವಗಳಿಗಿರುತ್ತದೆ. ೨) ಇಲ್ಲಿಂದ ಸಹ್ಯ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗತಿ ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂಬುದರ ಭಯವು ಅದು ಪರಲೋಕದ ಭಯವಿದೆ. ೩) ಮರಗಾದವಾಗುವ ಭಯವು ಅಧಿಕವೇನಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಶವಾಗುವುದು, ನನ್ನ ಅಭಾವವಾಗುವುದು, ಆಗ ಎಪ್ಪುದುಃಖವಾಗುವುದೆಂಬ ಭಯವು ಅದು ಮರಗಾದಭಯವಿದೆ. ೪) ರೋಗಾದಿಗಳ ಕಟ್ಟು ಬರುವ ಭಯವು ಅದು ವೇದನಾ ಭಯವಿದೆ. ೫) ತನಗೆ ಯಾರೂ ರಕ್ಷಣಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೆದರುವುದು ಅದು ಅರಕ್ಷಾ ಭಯವಿದೆ. ೬) ತನ್ನ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಕಳವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಭಯ, ತನ್ನ ಬಚ್ಚಿದುವ ಸಾನ್ವದ್ಯ ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಹುದೆಂಬ ಭಯವು ಅದು ಅಗುಷ್ಠಿ ಭಯವಿದೆ. ೭) ಆಕ್ಷಿಕ ದುಃಖವು ಉತ್ಸಾಹದಿರಲೆಂಬ ಭಯವು ಅದು ಅಕೂತಾರ್ಥ ಭಯವಿದೆ.

ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಪರದ ಸ್ವರೂಪ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೆಂಥ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸ್ತಿಗೆ ಈ ಸಹ್ಯಭಯಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕಾಲಹೆಚ್ಚೆರಳಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಸ್ತಕದವರೆಗೆ ಯಾವ ಭ್ರಾವಿದೆ, ಭ್ರೂತನ್ನುವಿದೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಧನವಿದೆ. ಈ ಭ್ರಾನ ಭಾವದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದ ಒಂದು ಪರಮಾಣುವು ಕೂಡ ನಮ್ಮದಿಲ್ಲ. ದೇಹ ಮತ್ತು ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆ ಸ್ತ್ರೀ, ಪುತ್ರ, ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ರಾಜ್ಯ, ವೈಭವಗಳಲ್ಲವೂ ನನ್ನಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದ ಪರದ್ವಾಗಳಿವೆ, ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಉತ್ಸಾಹವಾಗಿವೆ, ಇವುಗಳೊಡನೆ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧವೇನು? ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಂಬಂಧವನ್ತೂ ಆನಂತಾನಂತ ಬಾರಿ ಬಂದು ಹೋರಟು ಹೋಗಿದೆ. ಸಂಯೋಗವಾದವುಗಳ ವಿಯೋಗವು ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಆಗಿಯೇ ಆಗುವುದು. ಯಾವುದು ಉತ್ಸಾಹವಾಗಿದೆ ಅದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ವಿನಾಶ ಹೊಂದುವುದು. ನಾನು ಭ್ರಾನ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಆತನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿರುವುದರಿಂದ ವಿನಾಶಕ್ಕೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾವನಿಗೆ ದೃಢ ವಿಶಾಸವಿದೆ ಅವನಿಗೆ ದೇಹವು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಷ್ಟವರಿಗ್ರಹದ ವಿಯೋಗವಾಗುವುದರ ಭಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ದರಿಂದ ಇಹಲೋಕದ ಭಯದಿಂದ ರಹಿತನಾದ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸ್ತಿ ಜೀವನು ನಿಃರೋಕ್ಷಣಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸಮೃಗ್ಗಪ್ರಿಗೆ ಪರಲೋಕದ ಭಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಪರಮಾತ್ಮಾಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಅದು ಲೋಕವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಲೋಕವಂತೂ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಸ್ಥಾವರವಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತಲಿವೆ. ಹೊಳೆಯುತ್ತಲಿವೆ ಈ ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಜ್ಞಾನಸ್ಥಾವರದಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಜ್ಞಾನದ ಹೊರಗೆ ನಾನು ಯಾವುದೇ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೋಧುವುದಿಲ್ಲ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವು ನಿಧೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರೋಗಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮೂರ್ಖ ಯಿಂದ ಅದಿಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲೋಕವು ವಿಧ್ಯಮಾನವಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಭಾವರೂಪವಾಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಲೋಕವಂತೂ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೋಧುವಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಯಾವ ಲೋಕವಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸರಕ-ಸ್ರಗ್ಗಗಳಿವೆ. ಅವು ಸರಜ್ಞರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವೆಲ್ಲವು ನನ್ನ ಸ್ಥಾವರದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದ ಅನ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳಿವೆ. ಪ್ರಣಾದ ಉದಯವು ದೇವ ಮಾದಲಾದ ಮುಖಗತಿ ಕೊಡುವಂಥದ್ದಿದೆ, ಮತ್ತು ಪಾಪದ ಉದಯವು ನರಕಾದಿ ಅರುಭಗತಿ ಕೊಡುವಂಥದ್ದಿದೆ. ಪಾಪ-ಪ್ರಣಾಗಳಿರುತ್ತಾ ಏನಾಕರೀಲಿವಿವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಣಾ-ಪಾಪದ ಫಲಗಳಾದ ಸ್ಗರ್ಗ ನರಕಾದಿಗಳೂ ಏನಾಕರೀಲಿವಿವೆ.

ಆತ್ಮನಾದ ನಾನು ಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನ-ಸುಖ-ವೀರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವಿನಾಶಿ ರೂಪದಿಂದ ಧಾರಣ ಮಾಡುವಂಥ ಅವಿಂಡಿನದ್ದೇನೆ, ಹೋಕ್ಕೆದನಾಯಕನಿದ್ದೇನೆ, ನನ್ನ ಲೋಕವು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ; ನಾನು ಅದೇ ನನ್ನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುತ್ತೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪರಲೋಕದ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಮೃಗ್ಗಪ್ರಿಯು ನಿಃರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವರ್ವನ, ರಸನ, ಘ್ರಾಣ, ನೇತ್ರ, ಕರ್ಣ ಇವು ಬಹು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯ ಇವು ಮೂರು, ಬಲ, ಅಯು, ಮತ್ತು ಶಾಸ್ಮೋಭಾಸ್ಕ ಈ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಬಾಹ್ಯ ದ್ವಾರಾಣಗಳಿವೆ. ಅವು ಪ್ರದ್ಯಲಮಯವಿವೆ. ಈ ಪತ್ತು ಘ್ರಾಣಗಳು ನಾರವಾಗುವುದನನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವರಗಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆತ್ಮನಿಗೆ ಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನ-ಸುಖ-ಸತ್ತಾರೂಪದ ಭಾವಪೂರ್ಣಗಳಿವೆ ಅವುಗಳ ನಾರವು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಉತ್ಸನ್ನವಾಗುವುದು ಅದು ಸಾಯಂವುದು. ಪ್ರದ್ಯಲ ಪರಮಾಣುಗಳು ಏಕತ್ರವಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಾದಿ ಪ್ರಾಣಸ್ಥರೂಪದಿಂದ ಉತ್ಸನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ ಅವೇ ನಷ್ಟಜ್ಞಾನಿತ್ವವೇ ಆ ನನ್ನ ಸ್ಥಾವರಮಾರೂಪದ ಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನ-ಸುಖ-ಸತ್ತಾರೂಪದ ಭಾವಪೂರ್ಣಗಳಿವೆ ಅವುಗಳ ಏನಾಕವು ಮೂರು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರಿಯಾದಿ ಪ್ರಾಣಗಳಿಂತೂ ಕರೀರದ ಜತೆ ಉತ್ಸನ್ನ ಮತ್ತು ನಷ್ಟಜ್ಞಾನಿತ್ವವೇ ನಾನಂತೂ ಅವಿನಾಶಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠನಿದ್ದೇನೆಂದು ದ್ಯಧನಿಶ್ಯಯ ಮಾಡುವಂಥ ಸಮೃಗ್ಗಪ್ರಿಗೆ ಮರಣದ ಭಯದ ಶಂಕೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ವೇದನಾಭಯವನ್ನು ಡಯಿಸಿ ನಿಃರೂಪಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ವೇದನಾದ ಅರ್ಥವು ತಿಳಿಯವುದಿದೆ. ನಾನು ತಿಳಿಯವಂಥ ಜೀವನಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನಾನು ಒಂದು ನನ್ನ ಅಚಲ ಜ್ಞಾನದ್ದೇ ಅನುಭವ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವೇದಸ್ವರೂಪನಾದ ನಾನು ಅವಿನಾಶಿಯಿದ್ದೇನೆ. ಜ್ಞಾನದ ಅನುಭವರೂಪ ವೇದನವು ಕರೀರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೇದನಿಯಕರ್ಮಜನ್ಮ ಸುಖ-ದುಃಖರೂಪದ ವೇದನವು ಕರೀರದಲ್ಲಿದೆ, ಆದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವಿಲ್ಲ. ಮೋಹದ ಮಂಬಯಿಂದ ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನಂತೂ ಇದರಿಂದ ಭಿನ್ನ ಜ್ಞಾನಾನಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜ್ಞಾನವೇದನಾದಿಂದ ದೇಹದ ವೇದನಯನ್ನು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ತಿಳಿಯತ್ತ ಸಮೃಗ್ಗಪ್ರಿಯು ನಿಃರೂಪಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಅರಕ್ಕಾ ಭಯವೂ ಸಮೃಗ್ಗಪ್ರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶತಾರೂಪದಿಂದಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಕವು ಶ್ರಾವಣಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನದು ದ್ಯಧನಿಶ್ಯಯವಿದೆ. ನನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಆತ್ಮನು ಯಾವುದರದೂ ಸಹಾಯತೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸ್ವಯಂ ಸತ್ಯ ಇದ್ದಾನೆ; ಇವನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂಥವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಾಕ